

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**КАФЕДРА СУСПІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
КАФЕДРА ДИТЯЧИХ ХВОРОБ**

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ІV МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«СОЦІАЛЬНО-ЕТИЧНІ ТА ДЕОНТОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ
СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ
(НЕМЕДИЧНІ ПРОБЛЕМИ В МЕДИЦИНІ)»**

23-24 лютого 2023 року

м. Запоріжжя

Редколегія:

Л. М. Боярська – завідувач кафедри дитячих хвороб ЗДМУ, кандидат медичних наук, професор;

І. Г. Утюж – завідувач кафедри суспільних дисциплін ЗДМУ, доктор філософських наук, професор;

Ю. В. Котлова – кандидат медичних наук, доцент кафедри дитячих хвороб ЗДМУ;

Д. П. Сепетий – доктор філософських наук, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМУ;

Н. В. Спиця – кандидат філософських наук, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМУ;

С. А. Козиряцька – кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМУ.

С69

Соціально-етичні та деонтологічні проблеми сучасної медицини (немедичні проблеми в медицині) : зб. матеріалів ІV Міжнародної науково-практичної конференції (23-24 лютого 2023 року). – Запоріжжя : ЗДМУ, 2023. – 207 с.

Автори матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність наданої у доповідях інформації й точність наведених цитат. Точка зору автора не завжди може співпадати з позицією редколегії.

<i>Дудченко С.А.</i> ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ СТРУКТУРИ ПІДПРИЄМСТВА ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІЗІОЛОГІЧНОЇ СКЛАДОВОЇ ЛЮДСЬКОГО ФАКТОРА	191
<i>Іванькова Н.А.</i> АКМЕОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ЯК ОСНОВА ПІДГОТОВКИ ФАРМАЦЕВТІВ/ПРОВІЗОРІВ- ІНТЕРНІВ У КОНТЕКСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ПРИНЦИПУ НАВЧАННЯ ПРОТЯГОМ ЖИТТЯ	194
<i>Крупа А.Г., Воронкова В.Г.</i> ВИКОРИСТАННЯ ЧАТ-БОТІВ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ЦИФРОВОЇ МЕДИЦИНИ КИТАЮ ТА США	194
<i>Мар'єнко В.Ю., Воронкова В.Г.</i> НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СФЕРІ МЕДИЦИНИ В ЕПОХУ ВЕЛИКИХ ДАНИХ	196
<i>Павленко Н.В.</i> СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ В МЕДИЧНІЙ СФЕРІ	198
<i>Пацера М.В., Стець В.Р.</i> СУЧАСНИЙ ЛІКАР ТА/АБО ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ	199
<i>Слюсарь М.Ю., Воронкова В.Г.</i> ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ І КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОРГАНІЗАЦІЯХ МЕДИЧНОГО ЗАКЛАДУ	200
<i>Тіткова О.Ю.</i> РОЗДУМИ ПРО МАЙБУТНЄ МЕДИЦИНИ	202
<i>Утюж І.Г., Попазова О.О., Макєєва Л.В., Алієва О.Г., Громоковська Т.С., Потоцька О.І.</i> ЦИФРОВА КРАЇНА В МЕДИЦИНІ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ	203
<i>Череп А.В., Воронкова В.Г., Череп О.Г.</i> ВПЛИВ ЦИФРОВОЇ МЕДИЦИНИ НА РОЗВИТОК ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ	204

доступу поступово вирішується, розрив у застосуванні та знаннях скорочується, а розрив у цінностях стає дедалі помітним. Це говорить про те, що ми повинні приділити повну увагу зміні цінностей, спричиненій революцією цифрового здоров'я. Лише зменшивши розрив у цінностях, люди зможуть усвідомити, що революція особистого здоров'я, заснована на індивідуальній медицині та прецизійній медицині, є медичною революцією, яка об'єднує людину в єдине ціле. Це показує, що основною цінністю революції здоров'я в епоху цифрових технологій є пацієнт. Тільки покращивши медичну етику, більше людей можуть брати участь у створенні медичної платформи великих даних. Основні принципи великих даних, геноміки, мобільної медицини та прецизійної медицини полягають у повному обчисленні даних. Перебудова стосунків між індивідом і колективом за допомогою великих даних має неоціненний вплив як на індивіда, так і на колектив, змушуючи людей переосмислювати значення колективних цінностей. Звичайно, таке мислення має базуватися на підтримці індивідуальної свободи, гідності та прав. У сучасну цифрову епоху розвиваються головні тенденції глобального розвитку медицини: 1) глибока інтеграція цифрових технологій і медичних методів; 2) покращення медичної грамотності пацієнтів; 3) розвиток диверсифікованих медичних сценаріїв. В найближчі десять років цифрові технології будуть глибоко інтегровані у медичну допомогу і забезпечать підтримку для прийняття рішень медичним персоналом щодо діагностики та лікування [2].

Список використаних джерел

1. Утюж І. Г., Кабаков А. О. Вплив індивідуалізованої медицини на практику прийняття управлінських рішень. Збірник матеріалів III Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Соціально-етичні та деонтологічні проблеми сучасної медицини (немедичні проблеми в медицині)» (24-25 лютого 2022 року). Запоріжжя : ЗДМУ, 2022. С. 27-29.

2. Нікітенко В. О., Воронкова В. Г., Олексенко Р. І. Медицина майбутнього у контексті філософського осмислення. Збірник матеріалів III Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Соціально-етичні та деонтологічні проблеми сучасної медицини (немедичні проблеми в медицині)» (24-25 лютого 2022 року). Запоріжжя : ЗДМУ, 2022. С.231-234.

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ В МЕДИЧНІЙ СФЕРІ

*Павленко Нателла Валеріївна,
кандидат філософських наук,
викладач кафедри суспільних дисциплін
Запорізького державного медичного університету*

Такі тренди як автоматизація, технізація та діджиталізація, що скеровують сьогодні розвиток абсолютно усіх сфер людської діяльності призвели до появи певних логічних тенденцій у сучасній медицині, а саме: актуалізація превентивної медицини, подальший розвиток медицини 4 Р, робота з ДНК-чіпами, роботами, біопринтерами, наносенсорами, електронними таблетками, використання штучного інтелекту у медичній сфері, наголос на створенні персональних ліків, інтернет-медицина або роботизована медицина, молекулярна медицина, гена інженерія тощо. А ті виклики, з якими людство зіткнулось, мова йде про епідемію коронавірусу, війну, стали каталізатором зближення з технологіями і за короткий проміжок часу докорінно змінили наше життя. Такі зміни вимагають від медичної спільноти нового осмислення свого поля діяльності та вирішення низки нагальних питань у системі охорони здоров'я, що визначить подальший вектор розвитку медицини на найближчі десятиліття [2].

Важливими є питання: по-перше, коли ми зможемо створювати штучно нові органи, друкувати тканини на біопринтері, зупиняти чи, принаймні, уповільнювати процеси старіння, знищувати ракові клітини тощо. По-друге, які негативні і позитивні наслідки від нових можливостей ми отримаємо, як це вплине на саму Людину, як високодуховне створіння.

Говорячи про медицину і сферу охорони здоров'я, вже сьогодні з'являються нові професії (біоетик, архітектор медобладнання, мережевий лікар тощо), а деякі, відповідно, зникають. З чим ми можемо мати справу в найближчому майбутньому: чи то безробіття, нові кризи, збільшення прірви між бідними і багатими (як в середині однієї країни, так і між країнами), чи то навпаки, розвиток в галузі освіти, звільнення людини від тяжкої фізичної праці, вдосконалення процесів відтворення суспільства в цілому. Саме тому необхідно ретельно вивчати всі аспекти таких змін, які мають одну мету - збереження найціннішого – життя людини, а сьогодні можемо додати – забезпечення якісного життя людини.

Варто зазначити, що в умовах вищевказаних змін життєво необхідним є усвідомлення того аспекту, що треба підвищувати рівень освіти не тільки лікарів, але й пацієнтів, які будуть вимушені

і повинні вміти проводити ранню діагностику та лікування. Це геть не спрощує задачу щодо безболісного впровадження змін, які є неминучими, у медичну систему. Однією з перепон є велика кількість медичної інформації в загальному доступі, і, не завжди вона є легітимною, а та, що є такою, може сприйматись не підготовленою людиною не завжди адекватно. Необхідно задіяти досить багато суспільних інститутів, в тому рахунку і систему медичної освіти, для всебічної підготовки пересічного громадянина для таких змін, що будуть потребувати з його боку прийняття самостійних рішень та виконання активних дій, направлених на збереження свого здоров'я і життя та своїх близьких.

Не варто списувати з рахунків такі важливі питання медичної сфери як тіньова медицина, корупційні аспекти, що викликані комерційною складовою, криміналізація медичної сфери. Тому тут завжди буде існувати протистояння: з одного боку – ефективне лікування і турбота про пацієнта, а з іншого – питання прибутків. Це також є важливою і важкою проблемою для вирішення. Враховуючи всі очевидні привілеї і привабливі моменти для виробників медичних послуг і товарів, все ж, людська безпека, здоров'я і життя людини, суспільства в цілому повинні бути тією метою, задля якої і існує інститут медицини. Варто зазначити, що всі ці корумповані аспекти стали можливими як компенсація неефективного функціонування держави та громадянського суспільства.

Сьогодні науковці зазначають, що медична сфера роботизується вкрай швидко і в глобальному масштабі. В першу чергу це буде стосуватися сфери догляду та піклування [1]. В Україні не так багато робототехніків цікавляться саме медичною сферою, здебільшого оригінальні проекти можна знайти у військовій, промисловій та аграрній галузях, але це вже питання наступних досліджень.

Нажаль ці протиріччя, про які зазначається вище, їх вирішення, ще більше загострюються діджиталізацією та роботизацією, і потребують для їх вирішення неймовірних зусиль, професіоналізму та слідування гуманістичним принципам, а не актуальним сьогодні принципам антигуманної гонки за прибутками.

Список використаних джерел

1. Семенченко М. Віртуальна реальність та роботи — уже в лікарняних палатах. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://biggggidea.com/practices/yak-novi-tehnologi-zminyati-meditsinu-majbutnogo/>

2. Утюж І.Г., Спиця Н.В. Медицина та філософія: методологічний синтез реалізації нової парадигми «4Р» // Збірник матеріалів I Всеукраїнської науково-практичної конференції «Соціально-етичні та деонтологічні проблеми сучасної медицини (немедичні проблеми в медицині)» (20-21 лютого 2020 року). – Запоріжжя: ЗДМУ, 2020. – С. 7-9.

СУЧАСНИЙ ЛІКАР ТА/АБО ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ

*Пацера Марина Вікторівна,
к.мед.н, доцент кафедри пропедевтики дитячих хвороб ЗДМУ
Стець Вікторія Романівна,
бакалавр з психології*

Підготовка спеціалістів медицини в сучасному суспільстві займає близько 5–9 років, а спроможність працювати на високому професійному рівні, – це взагалі процес тривалий, який потребує від здобувача освіти багато зусиль, часу і постійного самовдосконалення. Виникає питання щодо реалізації людини як такої, відповідність її особливостей характеру до обраної професії. Яким повинен бути здобувач освіти, щоб опанувати професію, навчитися ефективно засвоювати нові знання, навички, уміння [3, с. 67]. Звичайно, існують бажані особистісні характеристики майбутнього лікаря, такі як, достатній рівень інтелекту і гуманності, вмотивованість, креативність, самоорганізація, емпатія. Як забезпечити відповідність до своєї спеціальності, як бути фахівцем затребуваним, конкурентоспроможним і захистити себе в майбутньому від «вимивання» з професії? Дійсно, в сучасних умовах дистанційного навчання у вишу підготувати фахівця і передати йому досвід – процес надскладний, займає більше часу і має як недоліки, так і переваги. В опануванні знаннями допомагають мережа Інтернет, штучний інтелект, а процес занять потребує від студентів самоорганізації, комунікативності та креативності.

Самоорганізація – це уміння людини організувати діяльність для найповнішої реалізації свого творчого потенціалу за умов відповідної ситуації. Тобто вміння налаштуватися на діяльність і підтримувати працездатний стан протягом тривалого часу з застосування вольових зусиль. Це важливе вміння людини, яке є фундаментом відповідальності, амбіцій, знань та якостей